

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

24. Concambio de terra aut vinea vel prato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

aream juris mei infra muros civitatis ilius, habentem per longo pedes tantos & in lato pedes tantos, quæ subiungit ad uno latus terra illo, ab alio latus terra illo, à fronte uno terra illo, & ab alio fronte terra illo. Et accepi à vobis in pretio, juxta quod mihi placuit, auri solidos tantos, & præfata area vobis præfentaliter tradidi possidendum, ut habendi, tenendi, vel quicquid exinde elegeritis faciendi liberum perfruatis arbitrium. Si quis verò, quod futurum esse non credo, si ego ipse, aut aliquis de heredibus meis, seu qualibet persona contra hanc venditionem venire tentaverit, aut eam infrangere conatus fuerit, inferat vobis aut auctoribus vestris dupla pecunia vel quantum area ipsa eo tempore meliorata valuerit. & cetera.

Venditio de campo.

X XI. Domino fratri illo ille. Constat me tibi vendidisse & ita vendidi campo juris mei, situm in territorio illo, habentem plus minus tantum, qui subiungit à latere uno lui, ab alio latere lui, à fronte uno illo, ab alio verò fronte illius. Et accepi à vobis in pretium, juxta quod mihi placuit, auri solidos tantos, & ipso campo vobis præfentaliter tradidi possidendum, habendi vel quicquid exinde volueris faciendi liberam habeas potestatem. Si quis verò. & cetera.

Venditio de servo aut ancilla.

X XII. Domino fratri illo ego ille. Constat me vobis vendidisse & ita vendidi servum juris mei aut ancillam nomen illo, non furo, non fugitivo, neque cadivo, sed mente & omne corpore sono. Pro quo accepi à vobis in pretio, juxta quod mihi placuit, auri solidos probos atque præfentes numero tantos, & ipso servo vobis præfentaliter tradidi possidendum, ita ut ab hac die habendi, tenendi, vel quicquid exinde decreveris faciendi liberum potiariis arbitrium. Si quis verò, quod futurum esse non credimus, si ego ipse, aut aliquis de heredibus meis, seu qualibet persona contra hanc venditionem venire tentaverit, aut eam infrangere voluerit, inferat tibi cum cogenti fisco auri tantum vel quantum servus ipse eo tempore melioratus valuerit, & hæc venditio omni tempore firma permaneat, stipulatione subnexa. Actum illo, sub die illo, anno illo.

Concambio de villa.

X XIII. Inter quos caritas inlibata

permanserit, pars parti beneficia opportuna præstantur: quia nihil sibi de rebus propriis cénset minui quod è contra recipit in augmentum. Ideo placuit atque convenit inter venerabile viro illo ex permisso apostolico viro illo* & inlustri viro illo ut locella aliqua inter se concambiare deberent, quod & ita fecerunt. Dedit igitur ille venerabilis vir lui locello nuncupante illo, situm ibi, de parte basilica fancti illi memorato lui quicquid ibidem ad præfens de qualibet adrauctu tenere videbatur, cum terris, domibus, ædificiis, accolabus, mancipiis, vineis, silvis, campis, pratis, paciis, aquis, aquarumve decursibus, vel omnia ibidem aspicientem. Similiter in compensationem hujus meriti dedit supra scriptus ille ad partem memorato Abbate illo vel prædicta basilica alio locello nuncupante illo, situm ibi, quicquid ibidem ad præfens de quo cunque adrauctu ibidem habere videbatur, cum terris, domibus, ædificiis, accolabus, mancipiis, vineis, silvis, campis, pratis, paciis, aquis, aquarumve decursibus, vel omnia ibidem aspicientem, ita ut ab hac die unusquisque memorata loca, quod acceperint, habendi, tenendi, vel quicquid exinde pro eorum opportunitate & compendio facere elegerint, liberum perfruantur arbitrium. Illud verò addi convenit, ut si aliqua pars ex ipsis aut heredes vel successores corum hoc emutare vel refragare voluerit, rem quam accepit amittat, & insuper inferat pari suo, qui hoc facere præsumperit, auri libras tantas, argenti pondus tanta, & quod repetit vindicare non valeat, sed præfens commutatio, unde duas inter se uno tenore chartas conscriperunt, firma & inviolata permaneat, stipulatione subnexa. Actum illo.

Concambio de terra aut vinea.

X XIV. Ideoque placuit inter illo & illo ut terra aliqua, aut prato, aut vinea, seu qualibet inter se commutare deberent, quod ita & fecerunt. Dedit igitur ille illius campo in loco nuncupante illo, habente tantum, qui subiungit à latere uno illo, ab alio latere aut fronte illo. Simili modo è contra in compenso dedit ille illius alio campo ibi, aut in alio loco, habente tantum, qui subiungit de lateribus à frontibus illius, ita ut ab hac die unusquisque ex ipsis quod accepit habendi, tenendi, vel quicquid exinde elegerint faciendi liberam habeant potestatem. Si quis verò ali-

quid ex ipsis aut heredes eorum vel quicunque hoc emutare voluerit, quam accepit pari suo amittat, & infuper inferat cum cogenti fisco auri tantum, & quod repetit vindicare non valeat, sed praesens commutatio, unde inter se pro firmitatis studium duas uno tenore conscriferunt, omni tempore firma permaneat, stipulatione subnexa. Actum illo.

Cautiones diverso modo factas.

X X V. Domino mihi proprio illo ille. Dum & ad meam petitionem & necessitatem supplendo vestra bonitas habuit ut libram de argento de rebus vestris mihi ad beneficium praestitisti, ideo per hunc vinculum cautionis spondeo me Kalendas illas proximas ipsius argentum vestris partibus esse redditurum. Quod si non fecero, & dies placitus mei praefinitus transierit, pro duplum in crastinum me aut heredes meos vos aut heredes vestri, aut cui hanc cautionem dederitis exigendam, tenatis obnoxium. Facta cautione ibi, sub die illo, anno illo.

Item alia.

X X VI. Domino suo illo ille. Constat me à vobis accepisse & accipere debere & debeo, hoc est, solidos tantos; pro quo solidos spondeo me, quandiu ipsos post me retinuero, annis singulis per singulos solidos singulos triantes vestris partibus esse redditurum. Et si hoc facere contempnero, aut exinde negligens apparuerio, ad duplum ipso locario vobis reddere spondeo. Et quomodo de mea proprietate ipsos solidos vestros reddere potuero, hanc cautionem à vobis recipiam.

Item alia.

X X VII. Domino fratri illo ille. Quatenus à necessitate mea supplendo solidos vestros numero tantos mihi ad beneficium praestitisti, ideo juxta quod mihi aptificavit, taliter inter nos convenit, ut dum ipsos solidos de meo proprio reddere potuero, dies tantos in unaquaque hebdomada servitio vestro, quale mihi vos aut agentes vestri injunxit, facere debeam. Quod si exinde negligens aut tardus apparuero, licentiam habeatis sicut & certos servientes vestros disciplinam corporalem imponere. Et quomodo solidos vestros reddere potuero, meam cautionem absque ulla evacuatoria intercedente recipiam.

Qui se in servitio alterius obnoxiat.

X X VIII. Domino mihi proprio illo ille. Dum & instigante adverario, fragi-

Tom. II.

litate mea prævalente, in casus graves cecidi, unde mortis periculum incurre potueram, sed dum vestra pietas me jam morti adjudicatum de pecunia vestra redemitis, vel pro mea sceleris res vestras quamplures dedistis, & ego de rebus meis unde vestra beneficia rependere debuisem non habeo, ideo pro hoc statum ingenuitatis meæ vobis viuis sum obnoxialis, ita ut ab hac die de vestro servitio penitus non discedam, sed quicquid reliqui servi vestri faciunt pro vestro aut agentium vestrorum imperio facere spondeo. Quod si non fecero, aut me per quodlibet ingenium de servitio vestro abtrahere volueris, vel dominum alterius expetere aut res suscipere volueris, licentiam habeatis mihi qualemcumque volueritis disciplinam imponere vel venundare aut quod vobis placuerit de me facere. Facta obnoxiatione tunc, sub die illo.

Charita de agnatione, si servus ingenuum trahit.

X X IX. Igitur ego in Dei nomine ille, illa femina. Omnibus non habetur incognitum qualiter servus meus nomine ille te absque parentum vel tua voluntate rapto scelere in conjugium sociavit, & ob hoc vitæ periculum incurre potuerat, sed venientes & mediantes amici vel bonis hominibus convenit inter nos ut si aliqua procreatio filiorum orta fuerit inter vos, in integra ingenuitate permaneant.

Et si voluntaria servum accipit, dicis.

Omnibus non habetur incognitum qualiter servo meo nomine illo voluntaria secura es & acceperisti maritum. Sed dum te ipsa & agnatione tua in meo inclinare potueram servitio, sed propter nomen Domini & remissionem peccatorum meorum propterea praesentem epistolam in te mihi complacuit conscribere, ut si aliqua procreatio filiorum aut filiarum inter vos orta fuerit, penitus nec nos nec heredes nostri nec quilibet persona ullo unquam tempore in servitio inclinare non debeamus, sed in integra ingenuitate, tamquam si ab utrisque parentibus ingenuis fuissent procreat vel nati, omni tempore vitæ sue permaneant, peculiare concessio quocunque laborare potuerint, & sub integra ingenuitate super terra nostra aut filiorum nostrorum absque ullo prejudicio de statu ingenuitatis eorum commanere debeant, & redditus terre, ut mos est pro ingenuis, annis singulis desolvant, & fem-

D d ij